

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14C/250/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114227430
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114227430.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní vedenom pred sudcom Mgr. Andreou Tomašovičovou, v právnej veci navrhovateľky: H. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom T., proti odporcovi: H. G., narodený XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, T., zastúpený JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátom, T. Tekela 23, Trnava, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, takto

rozhodol:

I. Súd návrh zamieťa.

II. Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2014 žiadala zaviazať odporcu, aby jej prispieval na výživu ako rozvedenej manželke sumou 170 eur mesačne s účinnosťou od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby súd odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že je v súčasnosti na starobnom dôchodku, poberá dôchodok vo výške 209,10 eur mesačne a príspevok na ZŤP vo výške 33,09 eur mesačne, nakoľko je onkologický pacient, takže nie je reálne, aby sa zamestnala ani na polovičný úväzok. Odporca je dôchodca, poberá starobný dôchodok, výsluhový dôchodok a pracuje v strážnej službe, napriek tomu jej odporca neustále odmieta prispievať na výživu po rozvoze manželstva. Návrh na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky podala už dvakrát, ale neúspešne.

Odporca s návrhom nesúhlasil.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s lekárskou správou MUDr. K. Z., s rozhodnutím Sociálnej poisťovne-ústredie Bratislava, s potvrdením o pracovnom príjme odporcu za rok 2014, s oznámením o vykonaní opätovného posúdenia zdravotného stavu, s potvrdením ÚPSVaR Piešťany o poberaní peňažného príspevku navrhovateľkou za obdobie od 1/2014 do 2/2015, a zistil nasledovný skutkový stav veci.

Navrhovateľka uviedla, že jej príjmom je mesačne suma 214 eur, čo predstavuje starobný dôchodok a suma 33,09 eur, čo predstavuje príspevok ZŤP. Ďalší príjem okrem uvedeného nemá. Má výdavok 220 eur na nájomné s tým, že nemá prostriedky na lieky a stravu, a musí si požičiavať peniaze na bývanie od dcéry. Manželstvo s odporcom bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/27/2010-16 zo dňa 9.11.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.12.2010. Týmto súdom bola ustálená podľa jej vyjadrenia ako príčina rozvratu manželstva, nevera odporcu. Uviedla, že v čase rozvodu manželstva bývali s odporcom v rodinnom dome, ktorý bol vo vlastníctve ich synov, bývala tu do roku 2013, keď rodinný dom bol následne predaný v exekučnom konaní a bola nútená sa z domu odsťahovať. Odsťahovala sa na ubytovňu v T., kde od 15.8.2013 býva doposiaľ, a to na základe nájomnej

zmluvy zo dňa 29.4.2014, pričom za prenájom platí sumu vo výške 220 eur. Spoločnú domácnosť v súčasnej dobe nevedie s nikým. Starobný dôchodok, ktorý poberala v roku 2014 vo výške 209,10 eur jej bol od 1.1.2015 zvýšený na sumu 214,30 eur. Uviedla, že v roku 2011 jej bolo diagnostikované onkologické ochorenie, v dôsledku ktorého potrebuje užívať lieky pravidelne, ktoré ju vyjdú na 20-25 eur mesačne. Ďalšie výdavky odhaduje na zabezpečenie hygienických potrieb 10-15 eur mesačne. Stravu jej zabezpečuje dcéra. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty, hnutelný ani nehnuteľný. Ďalej navrhovateľka uviedla, že neužíva alkohol, fajčí maximálne 5 cigariet denne, tieto nekupuje. Uviedla, že z predaja rodinného domu v T. na A. ulici jej bola vyplatená suma 5.000 eur v auguste 2013, zároveň však aj odporcovi v tej dobe bola vyplatená suma 15.000 eur. Tiež z predaja rodinného domu v F., ktorý bol vo vlastníctve ich syna, bolo vyplatených odporcovi 10.000 eur, niekedy v roku 2011.

Odporca uviedol, že návrh na rozvod manželstva podával pre príčinu rozvratu manželstva, ktorou bol alkoholizmus navrhovateľky a nie jeho nevera. Odporca má príjem vo výške 225,80 eur zo starobného dôchodku, okrem toho poberá výsluhový dôchodok vo výške 263,27 eur od 1.7.2014 a dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 289,92 eur z pracovného pomeru v spol. BOA-S spol. s r.o. F.. Býva v podnájme u Y. G., kde má prenajatú 1 izbu. Výdavky na nájomné má 100 eur, za energie spojené s prenájomom izby 50 eur a 100 eur platí prenajímateľke za to, že mu varí. Okrem toho si kupuje stravu a užíva dlhodobu a pravidelne lieky na tlak a prostatu, ktoré odhaduje na výšku 70 eur mesačne. Ďalšie výdavky má na splácanie úveru poskytnutého VÚB bankou sumou vo výške 170 eur mesačne, ide o pôžičku, ktorú si syn zobral na jeho meno a ktorú spláca už 4,5 roka. Spláca Poštovej banke 66 eur mesačne, ide o pôžičku, ktorú si zobral na vyplatenie dlžôb za syna vo výške 2.000 eur, platí poisťku v Allianz Slovenská poisťovňa mesačne 12,27 eur, telefón vo výške 28 eur a mesačne spláca sumou 150 eur pôžičku Y. G., od ktorej si požičal v decembri 2014 sumu 2.000 eur na zabezpečenie zariadenia izby ktorú má prenajatú, pretože v tejto izbe bol len matrac a musel si zakúpiť posteľ, skriňu, televíziu, stôl a fotelku. Pri predaji rodinného domu, bola navrhovateľke bola vyplatená suma 5.000 eur. Odporca má vedomosť, že navrhovateľka si denne kupuje pol litra vodky a krabičku cigariet, čo podľa jeho odhadu činí okolo 200 eur mesačne. Tiež navrhovateľka denne jazdí na motorovom vozidle Felícia ktoré zakúpila navrhovateľka, aj keď je písané na syna. Navrhovateľka už 2krát žiadala o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, pričom v oboch prípadoch bol jej návrh zamietnutý. Od posledného rozhodnutia vo veci v apríli 2013 na strane odporcu nedošlo k žiadnej zmene pomerov, to znamená stále má tie isté pomery, ktoré boli zohľadnené už pri rozhodovaní v roku 2013 o obdobnom návrhu navrhovateľky.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela na rozdiel napríklad od vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom alebo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi, nevzniká zo zákona, ale len na základe dohody rozvedených manželov, alebo rozhodnutia súdu. Zánik manželstva ako právna skutočnosť zásadne spôsobuje zánik osobných a majetkových práv medzi manželmi (vo všeobecnosti

znamená ukončenie vzájomnej zodpovednosti za uspokojovanie osobných potrieb a jej individuálne znášanie).

Podľa § 72 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Konštrukcia citovanej právnej normy presahuje obdobie existencie manželstva a vychádza z toho, že vzťahy založené manželstvom si zaslúžia ochranu aj po ich zániku, avšak už len v prípade odkázanosti zvyčajne vyvolanej práve manželstvom. Manželstvo predstavuje spravidla trvalý zásah do spôsobu života manželov a dlhodobo ovplyvňuje ich životné návyky. V rámci hierarchie vyživovacích povinností v zmysle citovanej zákonnej úpravy, príspevok na výživu rozvedeného manžela predchádza plneniu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom, z čoho možno vyvodiť aj prednosť pred vyživovacou povinnosťou ostatných príbuzných. Pri podmienke neschopnosti bývalého manžela samostatne sa živiť je zrejme odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v prípade rozvedeného manžela nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa len kvalifikovaná miera odkázanosti. Uvedené znamená, že pokiaľ má jeden z manželov aj značne nadpriemerné príjmy, resp. majetkové pomery, zatiaľ čo druhý z rozvedených manželov sa ocitol v horšej majetkovej situácii, avšak má schopnosť sám sa živiť (aj z prípadných dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia), nárok na príspevok mu nevzniká. Neschopnosť rozvedeného manžela sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku, dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňuje ani jeho celkové majetkové pomery.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

V konaní nebolo sporné, že účastníci uzavreli manželstvo dňa 14.12.1979 v L., pričom ich manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/27/2010 -16 zo dňa 9.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2010, rozvedené. Z výpovedí účastníkov v rámci rozvodového konania vyplýva, že navrhovateľka za príčinu rozvratu manželstva uvádzala psychické a fyzické týranie odporcom a jeho neveru a že odporca za príčinu rozvratu manželstva uvádzal pravidelné požívanie alkoholu navrhovateľkou, čo navrhovateľka v konaní nepoprela.

Z pripojených spisov Okresného súdu Piešťany mal súd preukázané, že navrhovateľka sa už v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 3C/2/2011 domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky, pričom jej návrh bol rozsudkom zo dňa 5.4.2011 zamietnutý, nakoľko nepreukázala, že nie je schopná sama sa živiť. Rovnako sa navrhovateľka v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8P/121/2012

domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky, pričom toto konanie bolo pre späťvzatie návrhu uznesením zo dňa 11.10.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.10.2012, zastavené. V konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8P/179/2012 sa navrhovateľka taktiež domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky, ktorý návrh bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 16.04.2013 zamietnutý, nakoľko nie je v schopnostiach a možnostiach odporcu prispievať na výživu navrhovateľky, keďže ich mesačné príjmy sú po odrátaní výdavkov rovnaké.

Výpoveďou navrhovateľky a doloženými dokladmi mal súd preukázané, že navrhovateľka poberá starobný dôchodok momentálne vo výške 214 eur a peňažný príspevok na ZŤP vo výške 33,09 eur. Iný príjem nemá. Navrhovateľka poprela, že by požívala alkohol a rovnako poprela, že by alkohol bol príčinou rozvratu ich manželstva, kde príčinou bolo to, že ju manžel podvádzal. Navrhovateľka v súčasnosti žije v ubytovni v T.. V súčasnosti má navrhovateľka výdavky 220 eur za nájomné, 20 - 25 eur za lieky, 10-15 eur za hygienické potreby. Jej onkologické ochorenie naďalej trvá. Navrhovateľka si stravu sama nezabezpečuje, zabezpečuje jej ju dcéra. Mladší syn, ktorý je vo výkone trestu, bol vlastníkom domu, ktorý predal, pričom nebolo sporné, že navrhovateľka z tejto sumy dostala 5.000 eur v roku 2013. Z výpovede odporcu a doložených dokladov mal súd preukázané, že od júla 2012 okrem výsluhového dôchodku 265,91 eur mesačne poberá aj starobný dôchodok 232,10 eur mesačne. Ako dôchodca je od septembra 2007 zamestnaný v spoločnosti BOA-S s.r.o., kde má priemerný mesačný príjem 289,92 eur, čo bolo za rok 2014. Výdavky odporcu predstavujú mesačne sumu 100 eur nájomné, 50 eur energie, 100 eur strava, 70 eur za lieky, 170 eur splátka VÚB, 66 eur splátka Poštovej banke, 12,27 eur za poisťku, 28 eur za telefón, 150 eur splátka za pôžičku, 25,59 eur splátka Home Credit Slovakia a.s. Keď si odráta zo všetkých jeho príjmov výdavky, zostane mu suma cca 116 eur na živobytie, z ktorej ešte

posiela pravidelne synovi do väzenia balíky. Odporca má vedomosť o tom, že navrhovateľka si chodí pravidelne kupovať alkohol a cigarety.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil právny záver, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Účastníci konania boli od 14.12.1979 do 4.12.2010, kedy bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené, manželia, pričom preukázanými príčinami rozvratu manželstva bola nevera žalovaného. Tvrdenia navrhovateľky o fyzickom a psychickom týraní odporcom neboli preukázané. Požívanie alkoholu navrhovateľka v súčasnosti popiera, avšak v rámci rozvodového konania túto skutočnosť nepoprela, hoci odporca na požívanie alkoholu navrhovateľkou poukázal.

Navrhovateľka v zmysle § 72 ods. 1 Zákona o rodine splnila hmotnoprávnu podmienku pre podanie návrhu na súd. Vzhľadom na preukázané príčiny rozvratu manželstva nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že by príspevok na výživu rozvedenej manželky nebolo možné navrhovateľke priznať pre rozpor s dobrými mravmi, preto súd v ďalšom skúmal schopnosť navrhovateľky samej sa živiť, ako aj odôvodnené potreby navrhovateľky a schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu. Vo vzťahu k schopnosti navrhovateľky samej sa živiť, mal súd preukázané, že je starobná dôchodkyňa, pričom má celkový príjem 247,09 eur, a to 214 eur zo starobného dôchodku a 33,09 eur z príspevku na ZŤP. Aktuálne mesačné výdavky navrhovateľky sú v sume cca 256 eur a pozostávajú z platieb nájomného 220 eur, za lieky 20-25 eur a hygienické potreby 10-15 eur. Z príjmu navrhovateľke po úhradách týchto platieb nezostane mesačne žiadna suma na výdavky na stravu a ošatenie. Navrhovateľka býva v ubytovni v T., pričom je nesporné, že jej v roku 2013 pri predaji rodinného domu bola vyplatená suma 5.000 eur. Čo sa týka schopností, možností a majetkových pomerov odporcu ako povinného súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že má príjem z výsluhového dôchodku 265,91 eur, zo starobného dôchodku 232,10 eur a zo zamestnania 289,92 eur, čo predstavuje spolu príjem 787,93 eur mesačne. Mesačné výdavky odporcu predstavujú celkovo sumu 671,86 eur. Z príjmu odporcovi po úhrade uvedených platieb zostane cca 116 eur mesačne na stravu a ošatenie. Za navrhovateľku odporca v októbri 2012 zaplatil nedoplatok za elektrinu 922 eur a uhradil platby za palivové drevo na zimu 2012 v sume 170 eur, teda odporca napriek tomu, že nežije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou príležitostne uhradil výdavky aj jej domácnosti. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že ak by odporca získal časť finančných prostriedkov z predaja domu vo vlastníctve jeho syna, mohol by vyplatiť svoje záväzky, pričom však v konaní nebolo preukázané, že by z predaja nehnuteľnosti nadobudol nejakú sumu. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedenému manželovi vzniká právo, aby mu bývalý manžel prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov v prípade, že nie je schopný sám sa živiť, pričom táto schopnosť musí byť obmedzená objektívnymi okolnosťami na strane oprávnenej osoby, ktoré jej znemožňujú samej si zabezpečiť dostatok prostriedkov na živobytie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka má obmedzenú schopnosť sama sa živiť s poukazom na skutočnosť, že je starobná dôchodkyňa, pričom jej jediným príjmom je starobný dôchodok a príspevok na ZŤP a s ohľadom na zdravotné ťažkosti nemá ani možnosť si nájsť nejakú príležitostnú prácu. Preskúmaním schopností, možností a majetkových pomerov odporcu mal súd preukázané, že z jeho príjmu mu po odrátaní odôvodnených výdavkov zostane suma na stravu a ošatenie (116 eur), pričom podľa § 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, za životné minimum fyzickej osoby sa posudzuje suma 198,09 eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu, čo v konkrétnom prípade znemožňuje priznať navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky od odporcu, nakoľko nie je v schopnostiach a možnostiach odporcu prispievať na výživu navrhovateľky, keďže jeho mesačný príjem po odrátaní výdavkov nezodpovedá ani výške životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Súd pritom prihliadol i na skutočnosť, že odporca aj po rozvedení manželstva uhradil príležitostne platby v domácnosti navrhovateľky a že pracuje napriek poberaniu starobného dôchodku, aby mohol splácať úvery, pričom pri jednom úvere je navrhovateľka ručiteľkou, teda ak by odporca prestal úver splácať, vystavil by tým navrhovateľku možnosti domáhať sa od nej ako ručiteľky úhrady úveru. Bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvedení, v konkrétnom prípade do 04.12.2015.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si trovy neuplatnil a preukázateľne mu ani žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonával ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.